

Rękodzieło ludowe - sztuka czy kicz?

Ostatnimi czasy Polacy coraz chętniej sięgają do tzw. korzeni swojego pochodzenia. Rękodzieło także doczekało się momentu, gdy cenne i inspirujące stają się dla twórców motywy ludowe. Misterne wzory z przewagą kwiatowych kształtów, w odcieniach podstawowej palety barw: czerwieni, zieleni, żółci, czerni, bieli i niebieskiego - a wszystko doskonale spięte w całość. Folk dostrzegalny jest również w prostocie materiałów, pochodzących często z natury ziemskich plonów, z wikliny, papieru, różnego rodzaju suszonych kwiatów, owoców, a nawet wręcz z przedmiotów na pozór już nieprzydatnych w ramach eco-ochrony środowiska.

Na wprost tymże oczekiwaniom wyszedł portal MamyCel.pl, który wciąż odkrywa nowe talenty. Jak sami o sobie mówią: „Doceniamy polską kulturę/tradycję ludową, intensywnie promujemy twórców rękodzieła, skupiamy się na promowaniu wyrobów sztuki ludowej oraz rękodzieła ludowego i artystycznego. Intensywnie działamy na FB prezentując prace naszych użytkowników. Każdego dnia dodajemy foto-inspiracje na główną stronę, a tym samym zachęcamy ludzi do działania, inspirujemy. Rękodzieło, to już nie tylko domena babć - są u nas i kobiety starsze, i młode, jak również mężczyźni.”

W MamyCel istnieje możliwość znalezienia dla siebie informacji o warsztatach, skorzystania z różnych kursów, a dzięki dołączonej mapce łatwo można dojechać w dane miejsce. **„Talenty naszych użytkowników są różnorodne, wśród nich znajdziemy: malarstwo, rzeźby, ceramikę, wyroby wiklinowe, szło, biżuterię, galanterię skózaną, tkaniny, koronki, ozdoby ludowe, meble oraz pamiątki. Każdy użytkownik ma możliwość dodawania na swoim profilu artykuły/poradniki/tutoriale, promując dzięki temu swoje talenty, firmę, usługi czy produkty.”** - opowiada Beata Marszałek (właścicielka serwisu MamyCel.pl)

Rękodzieło jest jednak wielkim darem, którego nie można zmarnować. Wymaga dużo cierpliwości i niesamowitej precyzji. Jak zatem widzimy, nie każdy z nas nadaje się na osobę, która mogłaby się tą dziedziną sztuki zajmować, dlatego tak ważne jest to, aby promować tak wyjątkowe talenty.

Ludowe wzornictwo, kształty i charakterystyczne folklorystyczne materiały są poniekąd dziedzictwem naszej kultury. Ukazują w sobie historię, tradycję, obrazują nasze emocje - są przekazem naszej duszy, co niejednokrotnie wywołuje u starszych pokoleń wzruszenie oraz sentyment za dawnymi czasami, natomiast wśród ludzi młodych dostrzec możemy podziw i chęć dowiedzenia się czegoś więcej o początkach tak wyjątkowych motywów. Zauważalne jest również, iż dzięki młodemu spojrzeniu na świat polskiego folklu i nie tylko takiego, powstają ciekawe międzypokoleniowe połączenia wzorów. Można wówczas dostrzec modernistyczną prostotę przeplataną ludowymi precyzyjnymi detalami.

Rękodzieło z motywami ludowymi możemy zobaczyć w wielu dziedzinach życia, tj.: w malarstwie, aranżacji wnętrz, fotografii, modzie, galanterii, biżuterii, przedmiotach z wikliny, turystyce, itd. Przybiera różnorodne formy użytkowe, które rewelacyjnie obrazuje jedna z wielu utalentowanych użytkowniczek MamyCel.pl, założycielka marki „Farbotka”, a tworzy ona galanterię oraz odzież w stylu folk design. Jest nią młoda dziewczyna Juliana Farbotko-Bytys, pochodząca z Białorusi. Na swojej firmowej stronie wyznaje: „Żyjąc z pasją, wciąż podejmuję nowe wyzwania, pomysły i podążam drogą samorozwoju. Dlatego też Farbotka coraz częściej pojawia się na pokazach oraz wystawach. (...) W tym co tworzę staram się łączyć elementy ze sztuki ludowej krajów słowiańskich. Wykraczam więc poza folklor typowo polski i sięgam dalej, do designu rodem z Rosji, Białorusi czy Czech.” Farbotka w swojej ofercie posiada zarówno torebki o różnej wielkości, jak i tzw. listonoszki, kopertówki oraz idące za nowoczesnymi potrzebami torby/pokrowce na laptopa, etui na telefon; nie brakuje tu także sukienek, a nawet poduszek.

Warto wspomnieć także o tym, że rękodzieło ludowe jest coraz bardziej znane na całym świecie. Wielu artystów oraz projektantów mody stawia właśnie na folkowe wzory. Rękodzieło oparte na tych motywach jest najtrudniejsze, a

zarazem najpiękniejsze. Trudność ta polega na tym, iż twórca jest poniekąd obciążony presją myślową, aby jak najdokładniej zachować przekaz ludowości, która wręcz krzyczy do nas, gdy spoglądamy na te dzieła i wywołuje w nas chęć zaśpiewania czegoś na ludową nutę.

Czy jednak rękodzieło ludowe może być sztuką? Zadając sobie to pytanie zdefiniujmy pojęcie sztuka. Dla mnie jest nią wszelki talent podparty kreatywnym myśleniem, który możemy dostrzec, usłyszeć, poczuć, który wymaga precyzji, nakładu pewnej energii, wywołujący w nas jakieś emocje i doznania. Mogę więc śmiało powiedzieć, iż dopracowane pod każdym względem rękodzieło ludowe jest swoistą sztuką godną oglądania, rozmawiania o niej, czasem podziwu, a niekiedy konstruktywnej krytyki - z czym musimy się liczyć w każdej dziedzinie sztuki.

Autor: Magdalena Ulbin